

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد | بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم | از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ویجی پراشاد*
برگردان: علی اورنگ
۱۱ اکتوبر ۲۰۲۳

برای این که شورای امنیت سازمان ملل متحد
دموکراتیک تر و کارآمدتر شود چه باید .

دومیل فنی (افریقای جنوبی)، طراحی بدن انسان، ۱۹۷۰

امروز، در حالی که موضوع رفرم جامع سازمان ملل شتاب می گیرد، دولت امریکا یکبار دیگر در تلاش است که موضوع را با اهداف خودش تلفیق کند، و خواهان توسعه شورای امنیت سازمان ملل برای مواجه شدن با نفوذ چین و روسیه شده است. مقامات بلندپایه جو بایدن رئیس جمهور امریکا علناً گفتند که آنها توصیه می کنند که با آوردن متحدانشان توازن مباحث و مذاکره ها را در شورای امنیت سازمان ملل به طرف امریکا سوق دهند

*****

انگلستان و فرانسه باید از عضویت دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد کنار بروند

گروه بریکس (برزیل – روسیه – هندوستان – چین – افریقای جنوبی) در پانزدهمین اجلاس خود در اگست ۲۰۲۳ اظهارنامه ژوهانسبورگ II را به تصویب رساند، که در کنار موضوع های دیگر، طرح^۱ موضوع اصلاح سازمان

ملل، به ویژه شورای امنیت، بود. برای این که شورای امنیت سازمان ملل «دموکراتیک تر، نهادین تر، تاثیرگذارتر، کارآمدتر شود و نمایندگی کشورهای در حال توسعه افزایش یابد»، بریکس توصیه می کند که نمایندگان افریقا، آسیا، و امریکای لاتین هم به عضویت شورای امنیت پذیرفته شوند. اظهارنامه ژوهانسبورگ به طور مشخص اشاره کرد که در صورت گسترش اعضای دائمی شورای امنیت سازمان ملل، سه کشور برزیل، هندوستان و افریقای جنوبی باید به آن به پیوندند. حداقل در بیست سال گذشته، این سه کشور (هرسه از بنیانگذاران بریکس) به دنبال پیوستن به شورای امنیت سازمان ملل به عنوان اعضای دائمی با قدرت وتو بوده اند. اما در طی چندین دهه اخیر، به این خواسته نائل نیامده اند، این موضوع آنها را تشویق به ایجاد گروه ایبسا (IBSA: India, Brazil, South Africa) در سال ۲۰۰۳ و بعد گروه بریکس در سال ۲۰۰۹ کرده است.

ترکیب اعضای شورای امنیت و این سؤال که چه کشورهایی به عنوان اعضای ثابت باید قدرت وتو داشته باشند از مقطع تأسیس سازمان ملل مسأله محوری آن بوده است. در سال ۱۹۴۴، قدرت های اصلی متفقین (انگلستان، چین، شوروی و امریکا) برای بحث در مورد این که چگونه سازمان ملل و مؤسسات اصلی اش شکل داده شود، در دومبارتون اوکس در واشنگتن دی سی، دور هم جمع شدند. این کشورها – که همچنین به عنوان «چهار بزرگ» شناخته شده اند – تصمیم گرفتند که همگی صاحب صدلی ثابت در شورای امنیت سازمان ملل شوند، و بعد از مشورت و بررسی طولانی موافقت کردند که در مورد تصمیمات شورای امنیت سازمان ملل قدرت وتو داشته باشند. از آنجا که دولت فرانسه با نازی ها از سال ۱۹۴۰ تا سال ۱۹۴۴ تیبانی کرده بود، شوروی تمایلی به آوردن فرانسه به این گروه نداشت، ولی با اصرار امریکا فرانسه هم به گروه ملحق شد، که بعداً این گروه معروف به «پنج بزرگ» شد. منشور سازمان ملل^۲، که در سال ۱۹۴۵ در سانفرانسیسکو امضا شده بود، در ماده ۲۳ مقرر کرد که شورای امنیت شامل این پنج کشور به عنوان اعضای دائمی (آنها همچنین به عنوان پی ۵ 'p5' شناخته می شوند) خواهند بود، و در کنار شش عضو غیر دائمی دیگر که به وسیله مجمع عمومی سازمان ملل برای دو دوره انتخاب می شوند.

در جولای ۲۰۰۵، گروهی از کشورها معروف به جی ۴ (G4 برزیل، آلمان، جاپان، و هندوستان) قطعنامه^۳ ای را به مجمع عمومی سازمان ملل ارائه کردند که موضوع اصلاح شورای امنیت سازمان ملل مطرح شد. نماینده برزیل در سازمان ملل، رونالدو موتا ساردنبرگ، به جمع گفت^۴ که «مجموع تجاربی که از زمان تأسیس سازمان ملل کسب کرده ایم نشان می دهد که واقعیت های اقتدار ۱۹۴۵ اعتبار اولیه خود را از دست داده است. ساختار امنیتی که در آن زمان به وجود آمد حالا بطور چشمگیری منسوخ شده است». گروه جی ۴ پیشنهاد کرد که شورای امنیت سازمان ملل از پانزده عضو به بیست و پنج عضو، با اضافه کردن شش عضو دائمی و چهار عضو غیر دائمی، توسعه یابد. بیشتر اعضای سازمان ملل که در مباحثه شرکت کردند به این واقعیت اشاره کردند که از افریقا یا امریکای لاتین هیچ عضو دائمی در شورای امنیت سازمان ملل وجود نداشت، که امروز هنوز به این شکل باقی مانده است. اصلاح این مسأله به تنهایی یک حرکت قابل توجه مبتنی بر عدالت برای جهان خواهد بود. برای دستیابی به این تغییر، بر طبق منشور سازمان ملل دو – سوم از اعضای مجمع عمومی باید آن را تصویب کنند و مجالس قانونگذاری شان هم به آن صحنه بگذارند – فرایندی که فقط یکبار در گذشته اتفاق افتاده است، در سال ۱۹۶۵، وقتی که اعضای شورای امنیت از یازده نفر به پانزده نفر افزایش پیدا کرد. قطعنامه سال ۲۰۰۵ به رأی گذاشته نشد و از آن زمان در حاشیه مانده است، علی رغم تصویب قطعنامه ای^۵ در سال ۲۰۰۹ در «مورد نمایندگی عادلانه و افزایش عضویت در شورای امنیت و موضوع های مربوطه». با این حال، این تلاش ها یک مذاکره طولانی مدت را شروع کرد که همچنان امروز ادامه دارد .

کشورهای جی ۴ (برزیل، آلمان، ژاپن، و هندوستان) قادر به جمع آوری حمایت کافی برای پیشنهاد توسعه اعضای شورای امنیت سازمان ملل نبوده اند چون اعضای دائمی فعلی شورای امنیت (انگلستان، چین، روسیه، آمریکا، و فرانسه) نمی توانند بر سر این که چه کشوری از بین متدانشان باید صاحب صندلی های جدید شوند توافق کنند. حتی در ۲۰۰۵، شکافی در بین کشورهای پی ۵ (انگلستان، چین، شوروی، آمریکا، و فرانسه) به وجود آمد، یعنی آمریکا و متحدین عضو جی ۷ آن (انگلستان و فرانسه) که به عنوان یک بلوک علیه چین و روسیه عمل می کردند. آمریکا تمایل خود را به توسعه اعضای دائمی شورای امنیت نشان داده است اما اگر آن به منزله آوردن متحدین نزدیکش (آلمان و ژاپن) باشد، که عملاً اجازه ادامه تسلط بر شورای امنیت را با پنج عضو از هفت عضو جی ۷ می دهد. این، البته، برای چین و روسیه قابل قبول نیست.

امروز، در حالی که موضوع رفرم جامع سازمان ملل شتاب می گیرد، دولت آمریکا یکبار دیگر در تلاش است که موضوع را با اهداف خودش تلفیق کند، و خواهان^۶ توسعه شورای امنیت سازمان ملل برای مواجه شدن با نفوذ چین و روسیه شده است. مقامات بلندپایه جو بایدن رئیس جمهور آمریکا علناً گفتند که آنها توصیه می کنند که با آوردن متدانشان توازن مباحث و صحبتها را در شورای امنیت سازمان ملل به طرف آمریکا سوق دهند. این طرز تفکر در مورد رفرم در سازمان ملل جوابگوی سؤال های بنیادی جنوب جهان در رابطه با دموکراسی بین المللی و نمایندگی عادلانه ژئوپلیتیکی نیست، به ویژه فراخوان آفریقا و آمریکای لاتین برای توسعه نمایندگی در بین اعضای دائمی شورای امنیت.

در سال ۲۰۰۵، دبیرکل وقت سازمان ملل کوفی عنان گزارشی^۷ نوشت تحت عنوان “آزادی در مقیاس گسترده تر” که در آن خواهان گسترش شورای امنیت سازمان ملل از پانزده عضو به بیست و چهار عضو شد. این گسترش، او گفت، به جای این که صندلی های دائمی بر مبنای محورهای تاریخی قدرت اختصاص داده شود (آنطور که پنج بزرگ آن را در سال ۱۹۴۴ طرح ریزی کردند)، باید بر پایه منطقه جغرافیایی باشد. یکی از مدل های را که عنان پیشنهاد کرد این بود که دو صندلی دائمی برای آفریقا، دو صندلی برای آسیا و اقیانوسیه، یک صندلی برای اروپا، و یک صندلی برای قاره آمریکا ارائه شود. این نوع تقسیم بندی بهتر و نزدیکتر توزیع منطقه ئی جمعیت جهان را نمایندگی می کند، به عبارت دیگر مرکز ثقل شورای امنیت سازمان ملل را به طرف قاره های پرجمعیت آفریقا (۱.۴ میلیارد نفر) و آسیا (۴.۷ میلیارد نفر) هدایت می شود و از اروپا (با جمعیت ۷۴۲ هزار نفر) و قاره آمریکا (۱ میلیارد نفر) فاصله می گیرد.

در ضمن، انگلستان و فرانسه، دو عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل، در حال حاضر به ترتیب جمعیت کوچک ۶۷ و ۶۴ میلیون نفر را دارند. این قابل درک نیست که دو کشور اروپائی – که هیچ کدام از آنها پر قدرت ترین کشور در اروپا نیستند (از نظر اقتصادی آلمان پر قدرت ترین است) – علی رغم کاهش نفوذ آنها در جهان، قدرت و تو در سازمان ملل را حفظ کرده اند. شکست های^۸ اخیر برای جاه طلبی های استعماری فرانسه در آفریقا، به علاوه ناتوانی^۹ فرانسه در پیشبرد یک برنامه برای صلح در اوکراین، نشان می دهد که تا چه حد این کشور اروپائی به طور فزاینده ای در امور جهان نامربوط شده است.

انگلستان هم وضعیت بهتری ندارد. کاهش نفوذ انگلستان در جهان بعد از برگزیت (خروج انگلستان از اتحادیه اروپا) و شکست^{۱۰} آن در ارائه چشم اندازی برای گلوبال بریتن (Global Britain) اشاره به این می کند که، علی رغم عصبانیت^{۱۱} ریشی سوناک در استفاده از این لفظ، انگلستان را یک “کشوری متوسط” با احساس خودبزرگ بینی نامیدن درست است.

صندلی های دائمی انگلستان و فرانسه در شورای امنیت سازمان ملل نابه هنگامی ساختار شورای امنیت را نشان می دهد چرا که در ارائه رهبری برای امنیت و توسعه در جهان هیچ کدام از این دو کشور الهام بخش اعتماد نیستند. «زمان حال دروغ خوبی است.» سامی القاسم (۱۹۳۹ – ۲۰۱۴) در شعر «بعد از آخرالزمان» نوشت. «برای دیدن آینده، باید با گذشته مشورت کرد.» او در اشاره به سرزمین خود فلسطین و اشغال آن به وسیله اسرائیل نوشت. گذشته استعماری بشدت در زمان حاضر حضور دارد. قدرت استعمارگران دست نخورده مانده است، بانک فرانسه و بانک انگلستان به عنوان مخازن ثروت های دزدیده شده از مستعمرات باقی مانده اند. چرا به این قدرت های قدیمی استعماری انگلستان و فرانسه اجازه داده می شود که اربابان عصر حاضر باشند، حتی وقتی که بنیادشان برای این جایگاه مدت ها پیش فرسوده شده است؟ (شایان ذکر است که، علاوه بر این که آنها قدرت های هسته ئی هستند، این کشورها همچنین در بین صادرکنندگان^{۱۲} اصلی تسلیحات نظامی در جهان اند.) قدرتی که انگلستان و فرانسه و دیگر قدرت های استعماری در گذشته تصاحب کرده اند به شکل مانعی در مقابل نیازهای زمان حاضر باقی مانده است.

امریکا، که جایگاه خود را به عنوان پر قدرت ترین کشور جهان از دست داده است، در پی حفظ مزایایی است که از دیگران به ارث برده است (مثل در اختیار داشتن متحدین نزدیک در شورای امنیت سازمان ملل) و صرف مقادیر فوق العاده پول برای جنگ (شاهد آن، به عنوان مثال، این واقعیت است که هزینه نظامی امریکا نیمی از کل هزینه های نظامی جهان محسوب می شود). به جای این که اجازه اصلاحات دموکراتیک در سازمان ملل و داشتن یک سازمان ملل قدرتمند بدهد، امریکا به تلاش خود برای خنثی کردن این مؤسسه جهانی با تسلط بر فوروم هایش (انجمن هایش) یا با زیر پا گذاشتن منشور آن هر زمان که بخواهد، ادامه می دهد. اخیراً، در پایان هفتاد و هشتمین مجمع عمومی سازمان ملل، رئیس جمهور امریکا جو بایدن در مورد اهمیت «حق حاکمیت، تمامیت ارضی، و حقوق بشر» صحبت کرد^{۱۳} – هر سه مورد به طور معمول به وسیله امریکا از طریق جنگ، تحریم ها، و زندان خلیج گوانتانامو نقض شده اند. در غیبت اقتدار اخلاقی اش، امریکا با استفاده از نیروی عضلانی از پیشرفت دموکراسی در مؤسساتی مثل سازمان ملل جلوگیری می کند.

تاکنون، پیشنهادهای زیادی که از همه طیف های سیاسی سرازیر شده اند خواهان توسعه ساختار شورای امنیت سازمان ملل هستند، که لازمه اش رأی اعضای مجمع عمومی سازمان ملل و مجالس قانونگذاری این کشورها می باشد. اگر انگلستان و فرانسه خودشان را از میز نعل اسبی کنار بکشند و صندلی هایشان را در اختیار کشورهای که در افریقا و امریکای لاتین هستند بگذارند، که هنوز بدون نمایندگی در بین اعضای دائمی باقی مانده اند، ایجاد توازن و عدالت در شورای امنیت بسیار آسان تر خواهد بود.

منبع: مانتلی ریویو آنلاین

[Shouldn't the United Kingdom and France relinquish their permanent seats at the United Nations?: The Thirty-Ninth Newsletter \(2023\)](#)

Notes

۱ – https://www.mea.gov.in/Images/CPV/Declaration_2408.pdf

۲ – <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>

۳ – https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/A_59_L64.pdf

۴ –

[https://press.un.org/en/2005/ga10367.doc.htm#:~:text=The%20Group%20of%20Four%20\(%E2%80%9CG,and%20four%20non%2Dpermanent%20members.](https://press.un.org/en/2005/ga10367.doc.htm#:~:text=The%20Group%20of%20Four%20(%E2%80%9CG,and%20four%20non%2Dpermanent%20members.)

۵ – <https://www.un.org/en/ga/president/63/pdf/priorities/ga63-scr.pdf>

۶ – <https://www.youtube.com/watch?v=Q9kUIDuNJWs>

۷ – <https://digitallibrary.un.org/record/543857?ln=en>

۸ – <https://peoplesdispatch.org/2023/09/21/is-this-the-end-of-french-neo-colonialism-in-africa>

۹ – https://www.lemonde.fr/international/article/2023/04/21/macron-promeut-un-improbable-sommet-pour-la-paix-pour-l-ukraine_6170481_3210.html

۱۰ – <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2023-01-23/britishvolt-is-a-monument-to-global-britain-s-empty-brexithype>

۱۱ – <https://www.ft.com/content/8bd2ab8a-e4d0-4a25-a07e-4321f42250c9>

۱۲ – https://www.sipri.org/sites/default/files/2023-03/2303_at_fact_sheet_2022_v2.pdf

۱۳ – <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2023/09/19/remarks-by-president-biden-before-the-78th-session-of-the-united-nations-general-assembly-new-york-ny/>

* - ویجی پراشاد (۱۹۶۷) مؤرخ، پژوهشگر، روزنامه‌نگار و مفسر هندی است، او مدیر اجرایی مؤسسه تری کانتی ننتال (مؤسسه پژوهش‌های اجتماعی (Tricontinental: Institute for Social Research) است. او عضو ارشد غیر ساکن برای مؤسسه چونگیانگ برای مطالعات مالی، دانشگاه رنمین، چین است. او بیش از ۲۰ کتاب نوشته است.